

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NOGLE KOLDINGENSISKE SKIPPERE af navnet DALBYE i det syttende århundrede.¹
af Bjørn Sommer.

“**Koldinghus Lens Regnskab 1610-11**” fremkom i 1984 i en trykt to-bindes udgave ved Birgitte Dedenroth-Schou. Bind 2, der er registerbind, har bl.a. et personregister, der er ordnet efter fornavne - og det var med stor glæde, jeg konstaterede dette, da jeg eftersøgte faderen til søskendeparret **Anne Thomasdatter** (ca. 1610-54) - gift med **Tyge Nielsen Sund** i Kolding – og **Søren Thomsen Kolding** (ca. 1613-20/12 1669), der blev købmand og senere rådmand i Nyborg.² Som det fremgår, dækker det udgivne lensregnskab netop en periode, hvori søskendeparrets forældre har levet og virket i Kolding.

Af registerets mange Thomas'er giver kun en eneste noget, der kan kædes til de to søskende nemlig skipperen **Thomas Hansen Dalbye**.

En **Mads Nielsen Dalbye** optrådte nemlig 1655 ved registrerings- og senere skifteforretningen efter Anne Thomasdatter som fuldmægtig for Søren Thomsen i Nyborg, der var værge for sin søsterdatter i Kolding, **Else Thygesdatter**.

Denne **Mads Nielsen Dalbye** - som også blev kaldt **Mads Nielsen Outtsen** (ca. 1605-1676, begr. 24/9 i Kolding) – var i 1655 gift med **Maren Thomasdatter** (ca. 1600-1659, begr. 19/4 i Kolding), der utvivlsomt var en søster til Anne Thomasdatter og Søren Thomsen Kolding.

Han var søn af en **Niels Dalbye** på Rendbanen i Kolding (begr. 25/3 1636 i Kolding), der i sit første ægteskab havde to sønner i Kolding, nemlig **Mads Nielsen Dalbye** og **Hans Nielsen Dalbye**. Niels Dalbyes enke, **Maren Knudsdatter**, som var stedmor til de to sønner, blev 14/5 1637 i Kolding Sct. Nicolai Kirke gift anden gang med Borger i Kolding **Hans Madsen Brun** (ca. 1610-1651, begr. 1/1 1652 i Kolding. - Skifte 25/8 1653), og gift tredje gang 7/9 1653 med **Niels Simonsen Uvilse**, kaldet **Dal** i Kolding, der flyttede til Hejls.³

Søren Thomsens valg af Mads Nielsen Dalby som fuldmægtig i sit sted sandsynliggør en relation de to mænd imellem, der udmærket kan være begrundet i slægtskab. Efter fundet af Thomas Hansen Dalby i kilderne – samt af Mads Nielsen Dalbyes første hustru patronym: Thomasdatter⁴ - synes slægtskabet mellem dem at være bekræftet, således, at man kan anse det for sikkert, at **Thomas Hansen Dalbye** er far til **Anne Thomasdatter**, **Maren Thomasdatter** og **Søren Thomsen**.

Tilnavne, der i stil med ”Dalbye” er dannet efter stednavne, kan i det syttende århundrede dels være **egentlige slægtsnavne**, dels være en **personlig karakteristik** af navnets bærer.

Præsten i Lyngå og Skjød, Hr. Thomas Nielsen **Felslev**, havde f. eks. sønnen Otto Thomsen **Lyngaae** (1608-1671), præst i Haslund og Ølst sogne, blandt hvis børn man finder Ide Margrethe Ottesdatter **Haslund** (ca. 1654-1728), død i Sjelle Sogn, Framlev Herred, som enke efter præsten Christen Madsen Sommer.⁵

Tilnavnene er her endnu ikke slægtsnavne, men derimod reel oplysning om bærenes **fødested**, hvorfor de typemæssigt sorterer under kategorien ”personlig karakteristik.”

Analogt med ovenstående er det altså ikke så mærkeligt, at Thomas Hansen **Dalbye** i Kolding har en søn, der vælger at blive kaldt ”**Kolding**” efter fødebyen frem for at overtage faderens personlige tilnavn. I øvrigt kan man spørge, om det ikke oftere er mennesker i omgangskredsen, end personen selv, der vælger et karakteriserende tilnavn? Dog kan man forestille sig, at f. eks. halvsøskende med fælles moder til tider har fundet det praktisk med fælles tilnavn for at markere, at de er søskende for alverden. –

Blandt bærerne af navnet Dalbye i Kolding var i alt fald den barnløse Borger i Kolding og Skatmester sst. 1649-50 ANDERS NIELSEN DALBYE (ca. 1602-1658, begr. 20/5 i Kolding) født i Dalby, Nørre Tyrstrup Herred, Vejle Amt. Han var gift med KIRSTEN (ca. 1592-1658, begr. 12/9), der var enke efter **Poul ...** i Kolding,⁶ - - - thi 16/1 1659 beskikkede rådmand Peder Udsen ESKELL POVELSEN, Sl. Anders Dalbyes stiftsøn, til sit leiested.⁷ - Anders Nielsen Dalbyes arvinger nævnes i tingbogen 26/6 1661, fol. 52, da Peder Hansen Helt, Borger i Kolding, med fuldmagt af Dorte Poulsdatter sal. Peder Udsens, fornum Rådmand i Kolding, på hendes vegne fik et tingsvidne ”at **Hans Pedersen** af Dalby på sine egne og brødre **Erik Pedersen** og **Mads Pedersen** der sst deres vegne, item **Niels Jepsen** af sønder Bjert på **Else Nielsdatter**, boende i Uldal i Gram herred, og på hendes søster afgangne **Inger Nielsdatters** børn, nemlig **Nis Andersen** i sønder Bjert og **Karen Andersdatter** i Stenderup deres vegne samt **Poul Pedersen** af Tved på **Kirsten Pedersdatter** i Dalby hendes vegne og samtlige tog **Peder Helt** i hånd og solgte og skødte fra dem og deres arvinger og til **Dorte Poulsdatter** og hendes arvinger den gård, salig **Anders Nielsen Dalby**, fornum borger her sst, tilhørte og iboede, som hun pant og fordring i havde, og de det øvrige efter ham og hans salig hustru arveligt

var berettiget, hvilken ejendom her i Kolding ved Klostergade er beliggende, imellem **Hans Markorsen** rådmands ejendom ved den vestre og **Dorte Poulsdatters** gård ved den østre side.”

Når Søren Thomsen i Nyborg aldrig anvender tilnavnet Dalbye, er det et indicium for, at navnet faktisk var en personlig karakteristik, der angav, at faderens fødested var Dalby - en af Koldings nabobyer!

Thomas Hansen fra Dalby i Nørre Tyrstrup herred, Vejle Amt, har altså slået sig ned i den nærmeste købstad, Kolding, som **Skipper** - en profession, der også drager **Poul Hansen** fra Dalby til Kolding. Fællesskabet i fødested, patronymikon, samt i valg af opholdssted og hverv de to mænd imellem lader ane, at vi her har at gøre med to brødre. De synes at have fået følgeskab af flere af familien eller fra sognet. Blandt andet kendes en **Hans Hansen Dalbye**; men om hans profession og hjemsted kan jeg intet oplyse.

Omkring midten af århundredet har tilnavnet Dalbye udviklet sig til at være et **egentligt slægtsnavn i Kolding**. Mange af slægtens medlemmer er endnu skipper: I en skibsliste over skibe, hjemmehørende i Kolding 4 Februar 1641,⁸ fremgår det, at byens samlede flåde ialt rummer 221 ”lester” (10a). Heraf er de 76 ”lester” fordelt på 2 ”kreyere”⁹ (24+18 lester) og 3 ”skuder” (10-1-10+14 lester), der ejes af medlemmer af Dalbye-slægten. Dog er en Søffren Børnsen medejer af skuden på 14 ”lester”.

I 1641 lå således ca. 1/3 af Koldings lokale ud- og indskibningsmuligheder i Dalbye-slægtens bændler - - -

- - -

Efterfølgende fortegnelse over Dalbye-slægtens medlemmer er skitsesæssig og ufuldstændig, men bringes her til glæde for den, der har mulighed for at arbejde videre dermed - eller for de, der skulle have supplerende materiale:

A. HANS ... i Dalby, N. Tyrstrup h., Vejle Amt. (1ev. 1580). Mindst 5 sønner: B 1-B 5.

B 1. THOMAS HANSEN DALBYE i Kolding. Skipper. Gift med N. N. Ægteskab indgået senest 1600. 5 børn kendes: C 1 - C 5. — Han har evt. drevet selvstændig handel ved siden af sejlads, thi i lensregnskaberne 1610-11 optræder hans navn på en liste over “Smør solgt til Købmand og Haandværksfolk,”¹⁰ og 20/6 1611 modtager han penge for 0,5 td. flamsk sild “af ham købt.”¹¹ Leverede endvidere 1 læst ny Rostockertønder til Koldinghus.¹² 1610 24/10 fik han bud om at fragte 2,5 skippund 6 lispund uld og 1,5 skippund lød fra Koldinghus til renteskriveren på Københavns Slot. Fremlagde 19/11 s. år ved hjemkomsten bevis for fuldendt hverv.¹³ Er 27/11 atter i København ned en last af 1140 td. havre til Københavns Slot, 2 store fuldpakkede sække med uld og lød til Helliggeisthuset, samt 1 td. tørret ørredsfisk til Kongens køgemester. Modtager betaling herfor i Kolding 16/12 1610.¹⁴ – 5 børn kendt: C 1 - C 5.

B 2. POUL HANSEN DALBYE i Kolding (ca. 1580-1641, begr. 13/5, 61 år). Skipper. Ejer af en kreyert (24 lester). - Lørdag d. 15/9 1627 lå han med sin skude på Kolding Rej, da slotsfogeden Hans Jensen og nogle andre borgere i byen lod indskibe adskilligt af deres private gods i forventning om uroligheder i byen. Om mandagen d. 17/9 ankom Kongen til Koldinghus, fuldt af sin hær, der for en stor del bestod af lejetropper. Disse indkvarteredes i Kolding, hvor de forblev, også efter at Kongen næste morgen var draget bort. Kongens bortrejse fulgtes af mytteri og plyndringer vendt mod civilbefolkningen i Kolding. Nogle borgere kom om aftenen op til slottet for at søge beskyttelse, men næste morgen måtte de flygte fra slottet, fordi en løjtnant på vej hen imod slotsporten var blevet skudt. Slotsfogeden og lensmandens staldmester Bendix Sehested undslap til Strandhuse, hvorfra de kom med båd til Middelfart. Poul Dalbye var i mellemtiden sejlet til Middelfart, thi ved middagstid onsdag d. 19/9 “kom Hans Jensen til Middelfart til Poul Dalbyes skib” med en liden kiste “han vilde havd i Skibet”. Næste dag afsejlede Poul Dalbye fra Middelfart til Helsingborg, hvor han forlossed Hans Jensens gods: “og Hans Jensen med sin Hustru og Børn sejlede med på samme Skude på samme Tid.”¹⁵ - gift med ANNE ... (ca. 1593- 25/6 1654). - **29/5 1650** (Tb., 92): ”varselsmænd hjemlede, at de gav **Anne, salig Poul Dalbys**, med lovværge varsel at svare **Simon Andersen Dover** på **Jens Jensen Fly** hans vegne på kirkens vegne, som han er kirkeværge for, for 10 sletdaler for salig **Anne Bertels** begravelse og lejersted i Kolding kirke. sagen opsat 6 uger.” – **10/7 1650** (Tb., 109): ”**Otte Sørensen** prokurator på **Jens Jensen Fly**, borger her sst, hans vegne med opsættelse her af bytinget **29/5** sidst forleden havde ladet i rette kalde **Anne, salig Poul Dalbys**, her sst med lovværge for 10 sletdaler for salig **Anne Bertels** begravelse i kirken, som hun blev tilfundet at betale.” - **1/6 1653** (Tb., 117): ”**Peder Rasmussen Toft**, borger her sst, på salig **Mikkel Husmers** arvinger, nemlig **Anne, salig Hans Husmers, Jacob Husmer, Hans Tomasen Dalby** deres så vel som på sine egne vegne havde ladet i rette kalde **Anne, salig Poul Dalbys**, med hendes lovværge og hendes søn **Peder Poulsen** for 6 sletdaler, som hendes søn **Peder Poulsen** har lovet for efter en dom, dateret **Kolding byting 11/2 1652**, hvorpå fandtes påskrevet, lovede **Peder Poulsen** på hans mors vegne, at når hans bror **Hans Poulsen** kommer herop, ville de samtlige betale. da efter forberørte lejlighed tilfandt byfogden **Anne salig Poul Dalbys** og hendes søn at betale.” – **26/10 1653** (Tb., 202):

”varselsmænd hjemlede, at de gav **Anne, salig Poul Dalbys**, med hendes lovværge varsel at svare **Otte Sørensen** prokurator på **Henrik Lærredskræmmer** hans vegne. efterdi **Anne salig Poul Dalbys** er i hospitalet tilfindes at give borgmester **Jørgen Knudsen** her sst varsel.” – 31/1 1655 (Tb., 9): ”**Mads Olufsen** til 4.ting lovbød **Niels Ammidbøls** gård, **Peder Skrædders** gård ved risten, **Mikkel Hansens** gård på torvet, **Anne Poul Dalbys** gård og **Søren Bjørnsens** gård, om nogen var som enten af dem ville købe eller leje, da kunne de dem bekomme og blive følgagtig.” – 13/3 1667 (Tb., 16): ”**Johan Henriksen Ravn** på hans mor **Elisabeth, salig Henrik Ravns**, fordem rådmænd her sst, hans efterleverske beviste med en varsels seddel af **Viborg landsting 30/1 1667**, der da var stævnet **alle salig Anne Poul Dalbys arvinger** for dom, anlangende pant. i lige måder i rette lagde efterskrevne varsels gestændigelse, som **Jens Jensen Ammidbøl** af Fredericia havde udgivet, belangende dom på det pant, han til hende har afstået i hans salig mormors **Anne Poul Dalbys** gård, da er han hende kald og varsel gestændig. videre fremlagde **Johan Ravn** Jens Ammidbøls efterskrevne revers, hvori han kendes sig skyldig at være **Elisabeth, salig Henrik Ravns**, fordem rådmænd her i Kolding, hans efterleverske 100 sletdaler, og derfor har han leveret og pantsat hende et pantebrev, dateret **Kolding byting 17/1 1649** på hans mormors salig **Anne Poul Dalbys** gård her i Kolding liggende, hvilken revers er dateret **14/7 1664**. herhos i rette lagde efterskrevne pantebrev her af bytinget **17/1 1649**, som i meningen indeholder, at **Mogens Eriksen**, rådmænd her sst, efter fuldmagt af **Anne, salig Poul Dalbys**, har pantsat fra hende og hendes arvinger og til **Niels Nielsen Ammidbøl** på hans stedsøn **Jens Jensen Ammidbøls** vegne til ham og hans arvinger hendes gård, som hun selv ibor, med hosliggende øde plads for 500 sletdaler, som **Niels Nielsen** hende lånt har. samme gård og plads er beliggende imellem **Hans Markorsens** ejendom ved den østre og **Mogens Eriksens** ejendom ved den vestre side, adelgaden ved den nørre og Bøddelstræde ved den søndre side, og satte **Johan Ravn** i rette og formente, det bemeldte ejendom bør at være hans mor **Elisabeth, salig Henrik Ravns**, for ejendom følgagtig, hvilken hun blev tilfundet.” – 5/8 1668 (Tb., 70): ”**Johan Henriksen Ravn** på sin mor **Elisabeth, salig Henrik Ravns**, fordem rådmænd her sst, hans efterleverske hendes vegne fik tingsvidne, at efterskrevne borgere her sst bekendte og afsagde, at eftersom de her af tinget er blevet udnævnt at vurdere den øde gård og bygning, som forhen har tilhørt **Anne, salig Poul Dalbys** efterleverske her sst, da har de med KM byfoged **28/7** sidst afviget været på åstedet forsamlet og berørte gård, liggende i **Helligkorsgade** her sst næst østen ved **Inger salig Mogens Eriksens** gård, hun ibor ved den vestre side, da befandtes samme gård at være ganske brøstfældig, og en del af tømmeret tagsten mursten og lofter bortstjålet, og forstykkerne forrådnede, hvilken ejendom de vurderede for 145 sletdaler.” - Poul Dalbye efterlod sig ved sin død 1641 2 sønner, der begge var umyndige, samt 4 døtre, hvoraf de 2 havde fået arv udbetalt forlods, mens 2 endnu var ugifte og umyndige.¹⁶ C 6 - C 11.

B 3. **NIELS (HANSEN ?) DALBYE** på Rendbanen i Kolding (begr. 25/3 1636 i Kolding). - Viborg Landstings Dombog C 4/11 1640, 268: ”var skikket **Hans Madsen Brun** i Kolding med en opsættelse her af landstinget i dag 14 dage, lydende ham da efter en måneds opsættelse at have stævnet **Hans Nielsen Dalby**, borger i Kolding, for en regnskabsbog, som han sig alene tilholder imod beseglet skiftebrevs indhold, nemlig en fælles gæld, som skulle indfordres **Hans Madsen Bruns** hustru og hendes stedbørn, **Mads Nielsen Dalby** og **Hans Nielsen Dalby** til bedste, og eftersom **Niels Iversen**, byfoged i Kolding, har dømt **Hans Nielsen** til samme fælles gæld, formener han samme bytings dom bør magtesløs at være og ikke komme **Hans Brun** eller hans hustru **Maren Knudsdatter**, som var salig **Niels Dalbys** efterleverske. på hendes rette tilfaldne anpart på skifte til hinder eller skade: da efterdi befindes sagen tilforn at have været hid stævnet, og vi den da tid efter anden i seks uger til i dag har opsat, hvilke opsættelse til hjemting at være læst og påskrevet, efter KM forordning, vi og ikke imod recessen uden bevilling deri kan gøre længere forhaling, da finder vi efter sådan lejlighed samme vidner og dom magtesløs at være.” – Gift første gang senest 1605 med N. N. – Gift anden gang med **Maren Knudsdatter**. – Hun gift anden gang 14/5 1637 i Kolding Sct. Nicolai Kirke med **Hans Madsen Brun** i Kolding (ca. 1610-1651, begr. 1/1 1652 i Kolding. - Skifte 25/8 1653). - Hun gift tredje gang 7/9 1653 med **Niels Simonsen Uvilse/Dal** i Kolding, der flyttede til Hejls. – 18/11 1663 (Tb., 97-98): ”** varselsmænd hjemlede at de gav **Niels Simonsen Dal**, borger her sst, varsel at svare **Mads Christensen Bagger**, borger og prokurator her sst, på **Maren (Jørgensdatter), salig Niels Bertelsens**¹⁷ efterleverske, her sst for 42 sletdaler efter en håndskrift, dateret **Kolding 21/8 1647**. sagen opsat 5 uger.** endnu giver **Mads Christensen Bagger** forskrevne **Niels Simonsen Dal** til sag efter regnskabsbog 35 sletdaler. **Niels Simonsen** mødte for retten og herimod fremlagde et **skiftebrev** efter salig **Hans Madsen Brun**, fordem borger i Kolding, dateret **25/8 1653**, hvori ikke formeldes den tid salig **Niels Bertelsen** eller nogen på hans vegne nogen gæld at have fordret, og havde hver af parterne sin regnskabsbog her for retten. da efter berørte omstændigheder henfandtes det til fire uvildige mænd.** varselsmænd hjemlede, at de gav **Maren, salig Niels Bertelsens**, her sst med hende lovværge varsel at svare **Niels Simonsen Dal**, borger her sst, imod dom for 26 sletdaler efter et skiftebrevs indhold. **Mads Christensen Bagger** hertil svarede, at efterdi **Niels Simonsen** ikke har fordret det på skifte efter salig **Niels Bertelsen** med skiftebrev efter salig **Hans Brun** som en anden kreditor, formente han det ej at godtgøres, **Niels Dal** svarede, at han personligt var til stede med sin gælds fordring, og blev samme tid af borgmestre og råd henvist til lov og ret. sagen blev opsat 5 uger.** item afhjemlede fornævnte varselsmænd at have kaldet **Rolluf Hansen** felbereder, borger her sst, at svare **Mads Bagger** på **Maren salig Niels Bertelsens** vegne imod dom for 3 rigsdaler efter en håndskrift, dateret **Kolding 20/7 1663**, som han blev tilfundet at betale.** i lige måder afhjemlede de at have kaldet for **Maren, salig Niels Bertelsens**, **Jens Jensen** kleinsmed her sst for 3 sletdaler efter regnskabsbog. eftersom han henskød sig til regnskab med hende, henvistes det til to uvildige dannemænd dem imellem at likvidere.** varselsmænd hjemlede, at de har citeret efterskrevne her sst at svare **Mads Christensen Bagger**, borger her sst, på **Maren salig Niels Bertelsens** vegne her sst imod dom, der iblandt **Gyrith salig Jep Gelballes** og **Jens Pedersen Saxe** for 14 sletdaler, som rester på en kakkellovn, hans mor **Maren salig Peder Saxes** bekommet har. eftersom ingen af forberørte var mødt, opsatte byfogden sagen 5 uger.” – 6/11 1667 (Tb., 56): ”**Niels Simonsen Dal**, forhen boende og borger her sst, og nu boende i Hejls, fik tingsvidne, at **Niels Hansen Brun**, indvåner her sst, gav hans stedfar **Niels Simonsen**, hans hustru deres kære mor **Maren Knudsdatter** og deres arvinger afkald for al den arv, som han og hans to brødre **Mads Hansen** og **Knud Hansen** efter deres salig far **Hans Madsen Brun**, fordem borger

her sst, arveligt er tilfaldet, og leverede Niels Dal fra sig og til **Niels Hansen** alle hvis adkomstbreve, han havde på hans fædrene gård her i Kolding på Rendbanen liggende.” – Gift første gang senest 1605 med N. N. (MADSDATTER OTTSEN ?) (2 sønner: C 12 og C 13). – Gift anden gang med MAREN KNUSDATTER, som var stedmor til de to sønner. Hun blev 14/5 1637 i Kolding Sct. Nicolai Kirke gift anden gang med Borger i Kolding HANS MADSEN BRUN (ca. 1610-1651, begr. 1/1 1652 i Kolding. - Skifte 25/8 1653), og gift tredje gang 7/9 1653 med NIELS SIMONSEN UVILSE, kaldet DAL i Kolding, der flyttede til Hejls.¹⁸

B 4. MADS HANSEN DALBYE var 1641 formynder for Poul Dalbyes to umyndige sønner.¹⁹

B 5. HANS HANSEN DALBYE var 1641 formynder for to umyndige døtre af Poul Dalbye.²⁰

C 1-C 5: Thomas Hansen Dalbyes børn (B 2):

¹ Publiceret første gang i ”Slægt og Stavn” 1985, nr. 2, s. 15-21. – Siden da har især publiceringen af Kolding Bys Tingbog 1645-1701, samt af Viborg Landstings Dombøger C, ved Kirstin og Bjarne Nørgaard Pedersen i ”Jyske Tingbøger” 2010 vist sig at være et kærkomment bidrag til forskningen.

² I min artikelserie ”Sønder jyder i Nyborg”, Slægt og Stavn, 2. årg. nr. 1-2, 1982 + 3. årg. nr. 1, 1983, har jeg tidligere behandlet dette søskendepar. Specielt i 2. årg. nr. 2, s. 3-9: ”B-gruppen: Stammende fra Kolding”, hvortil henvises.

³ Viborg Landstings Dombog C 4/11 1640, 268 - Kolding Bys Tingbog 18/11 1663, 97-98 . -

⁴ Kolding Bys Tingbog 9/4 1679, 28-29. -

⁵ Se min artikel om Hr. Christen Madsen Sommer i Sjelle, Skørring og Låsby Sogne, Katrin Nørgaard Pedersen i ”Personalhistorisk Tidsskrift” 2002:1: ”De Torup og de Skanderborg ladegårdsbønder og deres slægt”, samt Flemming Aagaard Winther, 2008: ”Præstekonens Slægt.” -

⁶ **Anders Nielsen Dalbyes** formand i ægteskabet: **Poul ...**, gift med **Kirsten ...** er ikke den samme som **Peder Udsens** svigerfar, Rådmand i Kolding og Kirkeværgede ved Sct. Nicolai Kirke **Poul Bertelsen** (ca. 1596-1659, begr. 18/2 i Kolding), hvis enke kaldtes **Johanne Pouls**. – Der kan være tale om **Poul Pedersen Hatstofferer** og hustru **Kirsten Pouls**, som 1/2 1615 fik skøde fra Borger i Kolding **Peder Nielsen** og hustru **Dorthe Peders** på 3 boder, som er befattet i 9 fag hus, liggende i Kolding vesten hos torvet imellem Adelgaden ved den nørre side og øster ende, **Morten Abrahamsens** ejendom ved den søndre side og **Anders Bruns** gård ved den vestre ende (Kolding bys tingbog 17/1 1683, 2 ff.). – **Kirsten Pouls** nævnes i et skøde fra 7/4 1630 som **Kirsten Henriksdatter** og **Poul Pedersen Hatstofferer** i Kolding som ”salig” 16/11 1631, da hans far **Peder Poulsen Skrædder** i Agtrup optræder på sine 6 børnebørns vegne (Kolding Bys Tingbog 17/1 1683, 2-4). –

⁷ Frovin Jørgensen, Byrådsbogen 1972-73: ”En liden fattig by II”, s. 39. - **Peder Udsen** (1616-1659, begr. 31/7 i Kolding Sct. Nicolai kirke) og **Dorthe Poulsdatter** (ca. 1627-1671, begr. 9/1 1671) indgik ægteskab 18/6 1643. Enken ægtede senere **Sone Pedersen**, der kom til Kolding fra Nyborg (Slægt og Stavn 1982, 1 s. 7-8). ”Dorthe Powelsdatter Zone Pedersens” blev begravet i Kolding 9/1 1671, 43 år, 6 måneder og 5 dage gammel. Hun findes afbilledet på et epitafium i Kolding Nicolai Kirke sammen med sin første mand. – Hendes forældre var Rådmand i Kolding **Poul Bertelsen** og hustru **Johanne**. En bror til Dorthe Poulsdatter var Sr. **Jens Poulsen Kolding** (døbt 26/8 1635), nævnt i tingbogen 9/4 1662 som Skriver på Kalundborg Slot og 1671 og 1672 sitzhaftig på Skumstrup, som Forvalter i Havreballgårds Amt.

⁸ Gengivet hos Frovin Jørgensen, 1972: ”Hanssønnerne”, Tavle XII. Alle oplysninger om skippere 1641 i det følgende har som kilde denne fortegnelse.

⁹ Ibid. s. 273, nr. 586. s. 323, nr. 521: Bilag 293 - samt s. 194, nr. 120. - ”læst” er et gammelt rummål for tøndevise udmålte varer af noget forskellig størrelse, men i reglen — 12 tønder. ”Kornlæst” er derimod ca. 22 tønder. 1140 tdr. havre modsvarer 95 læster af 12 tønder. Når der tillige i Thomas Dalbyes eksempel 1610 var plads til en tønne tørret ørredsfisk, har fragten til København udgjort 96 læster - svarende til fire overfarter med en kreyert på 24 lester. En krejert var et mindre, tremastet fartøj, hvori master og stænger var gjort i eet stykke træ (”Ordbog over Det Danske sprog”).

¹⁰ ”Koldinghus Lens Regnskab 1610-11”. Tekst (v. Birgitte Dedenroth-Schou, 1984), s. 153, nr. 35.

¹¹ Ibid. s. 206, nr. 223.

C 1. MAREN THOMASDATTER ((ca. 1600-1659, begr. 19/4 i Kolding). – Gift med (C 12) MADNIELSEN DALBYE, også kaldet OTTSEN(ca. 1605-1676, begr. 24/9 i Kolding). - Skipper. - Ejer 1641 4/2 en krejert på 18 lester. 1655 optræder han som fuldmægtig for Søren Thomsen i Nyborg (C 5) på dennes søsterdatter Else Thygesdatters vegne ved registrering og skifte af boet efter Anne Thomasdatter(C 3). En datter: D 1.

C 2. LAURIDS THOMSEN DALBYE i Kolding (ca. 1603-1668, begr. 3/9, 65 1/2 år gl.). Skipper. Ejede 4/2 1641 en liden Skude på 10 lester. - **18/5 1653** (Tb. 103): ” KM oberstløjtnant **Poul Beenfeldt**, sitzhaftig på Nygård, hans fuldmægtig **Simon Andersen Dover**, prokurator her sst, på hans vegne fik tingsvidne, at **Las Tomasen Dalby**, borger her sst, med fuldmagt af hans bror **Hans Tomasen Dalby**, borger i Kolding solgte og skødte fra ham og hans arvinger og til oberstløjtnanten og hans arvinger hans gård, her i byen beliggende i Søndergade imellem **Mikkel Sørensen** hus ved den søndre side, adelgaden ved den østre og Kolding å ved den vestre ende.” – **25/2 1663** på Kolding Byting (Tb., 22): ” **Morten Christensen**, borger her sst, fik tingsvidne, at han fremlagde efterskrevne opsigelses seddel, at **8/3 1662** var underskrevne hos **Las Tomasen Dalby** her sst og ham mundtligt opsagde det pant, som han salig **Mads Tomasen** buntmager i hans hus i Kolding, i Lusbygade liggende, for kapital 100 sletdaler gjort har, til michaeli næstefter forberørte hovedstol og efterstående rente at indfri og til **Morten Christensen**, som de efter hans fornævnte formand, salig **Mads Buntmager**, er berettiget, at betale.” – **8/4 1663** (Tb., 41): ”**Morten Christensen**, borger her sst, med opsættelse her af tinget **25/2** sidst forleden efter en varsels seddel, dateret **Viborg landsting 14/1** næst tilforn, havde ladet i rette stævne **Las Tomasen Dalby** af Kolding hans gældnere og kreditorer, om de noget imod tilbud, vurdering og dom vil have at svare anlangende pant og fordring, han har i **Las Tomasen Dalbys** hus, samt **Las Tomasen Dalby** her sst imod saggivelse anlangende pant i hans hus her sst, i Lusbygade liggende, for kapital 100 sletdaler med efterstående rente, som han til **Morten Christensens** formand, salig **Mads Tomasen** buntmager, for dum borger her sst, for fornævnte sum har pantsat, og eftersom han samme pant efter opsigelse ej har indfriet og betalt, sætter han derfor i rette, om samme hans pantsatte hus ikke bør ham at være følgagtig for ejendom. herhos i rette lagde **Morten Christensen** efterskrevne pantebrev her af bytinget **27/10 1652**, hvori **Las Tomasen Dalby**, borger her sst, kendtes for sig og sine arvinger af ret vitterlig gæld skyldig at være **Mads Tomasen** buntmager her sst hans kære hustru **Karen Eskildsdatter** og deres arvinger 100 sletdaler, og derfor pantsatte det hus, som **Mikkel Poulsen** og **Niels Sørensen** ibor, liggende her i byen i Lusbygade imellem **Mads Tomasens** egen ejendom, han selv ibor, ved den østre og **Hans Jensen** snedkers ejendom ved den vestre side, adelgaden ved den søndre og slottets sø ved den nørre ende. endnu i rette lagde han efterskrevne opsigelse tingsvidne her af bytinget **25/2** sidst forleden. da efter forberørte lejlighed vidste byfogden ikke anderledes deri at kende, end **Morten Christensen** jo sit pant ved indførsel at nyde, så vidt han deri kan bekomme efter dannemænds vurdering.” – **13/8 1663** (Tb., 71): ”**Morten Christensen**, borger her sst, fik tingsvidne, at han fremlagde efterskrevne tilbud, eftersom jeg underskrevne pant og fordring her i den ejendom i Lusbygade liggende, afgangne **Christen Sørensen** skomager forhen har tilhørt, som **Las Tomasen Dalby** har pantsat min formand, salig **Mads Tomasen** buntmager, for 100 sletdaler næst efter det pant, Kolding kirke deri har, da formedelst ejendommen nu står øde og mesten ruineret, og kirken derover til sin betaling kunne forsikres, erbyder jeg mig kirkens pant, som før mig er, at ville indfri, og dersom kirken, **Las Tomasen** eller andre kreditorer, som i samme

¹² Ibid. s. 333, nr. 569: Bilag 300.

¹³ Ibid. s. 273, nr. 585.

¹⁴ Ibid. s. 273, nr. 586. s. 323, nr. 521: Bilag 293 - samt s. 194, nr. 120. -

¹⁵ Poul Dalby's eget vidnesbyrd herom er gengivet hos Fr. Meidell 1891-93, Jydske Samlinger, 2. R. III: ”En Herredagsdom af 13. Maj 1636, der belyser Tilstandene i Kolding under Hærens Mytteri September 1627”, s. 214. Slotsfoged Hans Jensen er omtalt i P. Eliassen, 1910: ”Kolding fra Middelalder til Nutid”, endvidere hos Frovin Jørgensen, 1972: ”Hanssønnerne”, s. 38-39. — En af de borgere, der om aftenen kom op til slottet, var for øvrigt rådmand Hans Jensen Viff, hvis søster var gift med Jon Pedersen Trellund i Ribe (Slægt og Stavn 1982, 1, s. 6-7).

¹⁶ Frovin Jørgensen, 1972: ”Hanssønnerne”, s. 50.

¹⁷ **Maren Jørgensdatter**, salig **Niels Bertelsens** nævnes 23/12 1663 i Kolding Bys timgbog. -

¹⁸ Viborg Landstings Dombog C 4/11 1640, 268 - Kolding Bys Tingbog 18/11 1663, 97-98. -

¹⁹ Frovin Jørgensen, 1972: ”Hanssønnerne”, s. 50.

²⁰ Frovin Jørgensen, 1972: ”Hanssønnerne”, s. 50.

ejendom nogen fordring er berettiget, mit pant deri vil indfri, så er jeg overbødig det gerne at afstå, dateret **Kolding 22/7 1663, Morten Christensen egen hånd**. herimod mødte **Peder Hansen Helt**, borger her sst, på mester **Anker Sørensen**, sognepræst her sst, og fremlagde hans efterskrevne forsæt, at det pant, som af **Christen Sørensen** skomager til **Laurids Dalby** udstedt er **1643**, det hos ham findes til underpant for udlånte rede penge, og intet til tinge beskrevet bør, førend hans dokumenter i den sag lovligt bliver indstævnet.” – **6/4 1664** (Tb., 33): ”**Morten Christensen**, borger her sst, med opsættelse her af bytinget 24/2 sidst forleden havde ladet i rette kalde **Las Tomasen Dalby** her sst og gav ham til sag efter hans efterskrevne indlæg, at eftersom min formand salig **Mads Tomasen** buntmager, forudm borger her sst, har udløst og betalt alle de kreditorer efter salig **Christen Sørensen** skomager, som i hans efterladte ejendom i Lusbygade liggende tillige med ham deri for deres gælds fordring var indført, undtaget **Las Tomasen Dalby**, som og deri indført var efter samme skiftebrevs formelding, og derfor har ved indførsel ladet sig indføre i samme ejendom, da som bemeldte **Las Tomasen** her sst har sig med min salig formand om samme hans fordring deri ladet akkordere og sig ejendommen antaget, og ham derfor samme ejendom pantsat for 100 sletdaler, og da jeg til samme pant ville træde, befundes det, at **Las Tomasen** imod hans løfte har givet magister **Anker Sørensen** her i Kolding pant deri, hvorfor jeg formener, at han ikke aleneste min omkostning ved vidtløftig trætte og pengespild bør at erstatte men og som den derimod hans løfte således med falskhed og bedrageri har begået derfor bør at lide som vedbør. herhos i rette lagde **Morten Christensen** bemeldte skiftebrev efter salig **Christen Sørensen** skomager, dateret **24/2 1645** samt berørte pantebrev, som **Las Tomasen Dalby** har givet afgangne **Mads Tomasen** buntmager, dateret Kolding byting **27/10 1652**, lydende på 100 sletdaler, og derfor pantsat det hus i Kolding liggende, imellem fornævnte **Mads Tomasens** ejendom ved den østre og **Hans Jepsen** snedkers ejendom ved den vestre side næst efter det pant Kolding kirke deri har, hvori **Las Tomasen** har lovet, at samme ejendom for al anden pant og gæld at være kvit. da efter forberørte lejlighed, og eftersom **Morten Christensen** søger **Las Tomasen Dalby** for et pant og gæld i en ejendom her i Kolding i Lusbygade, som dog til anden tilforn skulle være pantsat, hvorfor byfogden sig ikke turde forstå i samme sag at kende, men efter recessen heden stillede det til hans overdommere deri at dømme.” – **25/3 1668** (Tb., 33): ”**Morten Christensen**, prokurator her sst, fik tingsvidne, at han fremlagde efterskrevne pantebrev, som **Las Tomasen Dalby**, borger her sst, **1/3 1643** forhvervet har, indeholdende at **Christen Sørensen** skomager, borger her sst, kendtes for sig sin hustru **Else Hansdatter** og deres arvinger af ret vitterlig gæld skyldig at være **Las Tomasen Dalby** og hans arvinger 250 sletdaler, og derfor pantsatte det hus, som han nu selv ibor, liggende her i Kolding i Lusbygade imellem **Mads Tomasen** buntmagers ejendom ved den søndre og **Hans Jepsen** snedkers ejendom ved den nørre side, og findes skrevet nedenunder samme brev forsegling, at samme pantebrev af **Las Tomasen Dalby** er overdraget til **Morten Christensen Arnum**, dateret **7/8 1666**.” -

C 3. ANNE THOMASDATTER i Kolding (ca. 1610-1654, begr. 5/8). Gift i Kolding Nicolai Kirke 11/12 1636 m. TYGE NIELSEN SUND (død 1641. Epitafium i Kolding Kirke.²¹). - 2 børn: D 2 – D 3. -

C 4. HANS THOMSEN DALBYE i Kolding (ca. 1612-1658, begr 24/10). Skipper. Ejede 1641 4/2 sammen med Søffren Bjørnsen en Skude på 14 lester. - HANS THOMSEN DALBYE i Kolding (f. ca. 1612, begr. 24/10 1658). - Ejede **4/2 1641** sammen med **Søren Bjørnsen** (død 1650. Arveafkald fra **Inger Sørensdatter** i Sønder Bjert. Kolding Skiftebrev nr. 20) - en skude på 14 læster. - **9/10 1650** (Tb., 144): ”varselsmænd hjemlede, at de gav **Hans Tomasen Dalby**, borger her sst, varsel at svare **Jens Christensen**, snedker her sst, på salig **Søren Mortensens** to børns vegne for 37 sletdaler efter en håndskrift og tingsvidne, som han blev tilfundet at betale.”- **25/5 1653** (Tb., 110): ”**Hans Tomasen Dalby**, borger her sst, gav til kende ham at være forvildet og frakommet nu sidste forleden svenske fejdtedit skøde på det hus, han nu ibor. da nu fremstod **Anders Clausen**, borger her sst, på hans hustru **Anne**, salig **Søren Mortensens**, og hans stedbørns vegne og skødte fra sig sin hustru og stedbørn og deres arvinger og til **Hans Tomasen Dalby** hans hustru **Karen Hansdatter** og deres arvinger bemeldte hus, som er beliggende i Brogade imellem **Mikkel Sørensens** hus ved den nørre og **Frederik Nielsens** gård ved den søndre side, adelgaden ved den østre og Kolding å ved den vestre ende.”- **1/6 1653** (Tb., 117) nævnes **Anne**, salig **Hans Husmers**, **Jacob Husmer**, **Hans Tomasen Dalby** og **Peder Rasmussen Toft**, Borger i Kolding, som arvinger efter salig **Mikkel Husmer**. – **24/8 1653** (Tb., 164): ”**Matias Lorends Melhorn**, toldbetjent her sst, på oberstløjtnant **Poul Beenfeldt**, sitzhaftig på Nygård, hans vegne fik tingsvidne, at **Matias Melhorn** fremlagde efterskrevne forpligt, hvori **Hans Tomasen Dalby** borger og indvåner i Kolding gør vitterligt, at eftersom han er oberstløjtnanten skyldig 100 rigsdaler, som er opsagt, men som han formedelst vigtige årsagers skyld ikke har kunnet formå at bringe pendinge til veje, da han har søgt delation til først kommende **påske 1654**, til hvilken tid han lover at betale, og hvis han deri findes forsømmelig, da han sig ikke videre med pantet at befatte, som er hans gård i Brogade, men oberstløjtnanten det at annamme efter det allerede gjorde køb for 250 sletdaler.” – **5/4 1654** (Tb., 69): ”**David Schrøder**, borger sst, på **hr Jørgen Schrøder** i Bjert hans vegne fik tingsvidne, at **Peder Rasmussen Toft**, borger sst, med fuldmagt af **Hans Tomasen Dalby** kendtes for **Hans Dalby** og hans arvinger af ret vitterlig gæld skyldig at være **hr Jørgen Schrøder** og hans arvinger 100 rigsdaler, og derfor pantsætter hans gård, beliggende her i Kolding i Søndergade imellem **Mikkel Sørensens** hus ved den nørre og **Frederik Nielsens** hus ved den søndre side, adelgaden ved den østre og Kolding å ved den vestre ende.” - **17/6 1668** (Tb., 57): ”**Morten Christensen**, prokurator her sst, på **Niels Pedersen**, borger her sst, hans vegne fik tingsvidne, at efterskrevne borgere her sst bekendte, at eftersom de af tinget var udnævnt at gøre **Niels Pedersen** indvisning i afgangne **Frederik Nielsen**, forudm borger her sst, hans hus liggende i Brogade imellem **Peder Christensen Årøs** våning ved en søndre og salig **Hans Tomasen Dalbys** ejendom ved den nørre side, da har de i dag med KM byfoged i Niels Pedersens nærværelse

²¹ Peder Hansen Resen: ”Atlas Danicus” VI D Ribe Stift” ved Susanne Lykke Nielsen, 1987, s. 96. - **Tyge Nielsen Sund** og **Anne Thomasdatter** = Ane 418-19 i **Holger Drachmanns** (1846-1908) anetavle (Se Carl Langholz, 1989: Berømte Danskeres Anetavler”, nr. 23, med fodnote s. 165, note 11. Men denne placering beror på fejlagtig opfattelse af, hvem **Søren Poulsen Lemming** var søn af. -

været i Frederik Nielsens hus forsamlet, og såsom Frederik Nielsen har pantsat samme hans hus til salig Niels Hansen, forðum borger her sst, for 30 sletdaler, såvel foruden var ham 10 sletdaler skyldig, han ham forstrakt har, efter et skiftebrevs indhold, som efter Søren Pedersen, nu boende i Strandhuse, hans hustru Bodil Hansdatter 28/1 1657 gjort er, hvilken gæld og fordring Søren Pedersen med hans hustru efter hendes bror berørte Niels Hansen arvet har, og han siden igen til Niels Pedersen har overdraget efter tingsvidne her af bytinget 19/5 1661, hvorpå Niels Pedersen dom har forhvervet her af bytinget 23/5 1666, som tilkender ham samme hus til indførsel og ejendom at nyde, og efter samme dom har de gjort Niels Pedersen indførsel i samme hus for 77 sletdaler.” – **25/2 1685** (Tb., 88): ”**Anders Hansen** skomager, borger her sst, lod læse og påskrive efterskrevne transport: **Hans Dalbys** gård, beliggende i Brogade og til byen var forfaldet, og af underskrevne købt på offentlig auktion for 20 rigsdaler **27/10 1683**, samme gård transporterer jeg til **Anders Hansen** skomager, borger her sst, dateret **Kolding 1/4 1685**. **Hans Tomasen Berg**.” – ”**Henrik Henriksen** snedker, borger her sst, lod læse og påskrive efterskrevne seddel, hvori kendes **Anders Hansen** skomager, borger og indvåner her sst, at have solgt til hans svoger **Henrik Henriksen** et stykke jord af salig **Hans Dalbys** øde gårds byggeplads.”- **18/10 1699** (Tb., 372): ”**Mads Phillipsen Ål** beviste med kaldsmænd, som afhjemlede på **Hans Mikkelsen Oddersted** og flere Kolding bys indvånere deres vegne varsel at have givet efterskrevne Strandhuse boels og husmænd alle imod vidnesbyrds påhør, om den rettighed og fra gammel tids frihed, som Kolding beboere har til at fiske i Kolding fjord. **Niels Andersen Bøgvad** i rette fremlagde hans efterskrevne vidne, at der var en gammel sømand hos hans far, nemlig **Hans Dalby**, som var født her i byen og en **skipper Anders**, de fiskede sammen ubehindret, hvor de ville i Kolding fjord med sildegarn, og det ungefer for 45 eller 46 år siden, både før pestens tid og efter, og solgte dem til byens indvånere. **Hans Simonsen**, borger her i byen, med flere vidnede, at Kolding bys indvånere har upåkæret henvend 60 år fisket i Kolding fjord med sildegarn, udenfor kongens afpælede frihed. herefter blev i rette lagt **Maren Iversdatter** salig **Jens Lunds** skriftlige vidne, som i akten skal blive indført. byfogden gav til afsked, såsom kald og varsel ej melder, citanterne at være indkaldt til doms, da henvises sagen til deres værneting.” – Ægte de 6/1 1641 KAREN HANSDATTER (HUSMER). -

C 5. SØREN THOMSEN COLDING (f. ca. 1613 i Kolding, død 20/12 1669 i Nyborg, begr. 30/12 i Nyborg Frue Kirke i den store gang. Skifte påbegyndt 22/7 1670 Nyborg Byfoged, fol. 133 ff. Byskriveren i Nyborg fik 100 slettedaler for at indføre skiftet efter ham.²² - Epitafium opsat 1694).²³ - Søren Thomsen kom fra Kolding til Nyborg, hvor han ca. 1626/27 kom i tjeneste hos købmanden NIELS JENSEN RIBER. - Måske er han flygtet fra Kolding i 1627 sammen med de borgere i Kolding, der 15/9 1627 sammen med slotsfogeden **Hans Jensen** havde indskibet sig på skipper **Poul Hansen Dalbys** krejert ved Kolding Rej og som 19/9 1627 var undsluppet til Middelfart. - Endnu 25/4 1642 omtales han i Nyborg Tingbog som Niels Jensen Ribers tjener. - Allerede i 1635 var han imidlertid indgået i en slags foretningsfællesskab med Niels Jensen Ribes, som befæstedes ved at Søren Thomsen i 1647 ægtede Niels Ribers broderdatter. - 1651/52 nævnes han i Nyborg Lensregnskaber som leverandør af tømmer til Nyborg Slot. - 6/12 1655 er han som ”*ærlig, agtbar og forstandig Mand*” til stede i Kolding på ELSE THYGESDATTERS vegne ved skiftet efter hans søster ANNE THOMASDATTER (f. ca. 1610 i Kolding, begr. 5/9 1654 sst.), enke efter THYGE NIELSEN SUND. - Nævnes 6/8 1662 som **rådmand i Nyborg** (Fynske Landstings Dombog) og fik en forgrenet handel, tildels sammen med Niels Jensen. I 1666 blev han **Overkøbmand**, 1667 **rådskæmner** og de **fattiges forstander**. - **Epitafieindskriften** i Nyborg Kirke - som enken Karen Pedersdatter må have ladet opsætte i 1694 - lyder med de efter 1694 påførte data således: *Her under huiller den høychtbar oc uelfornehme Søfren Thomasøn, forðum Raad- oc handelsmand her udi Staden, som døde den 20. Decembr. Anno 1669 udi hans Alders 56 Aar; saa oc hans kiere Hustrue, den hæderlig oc gudfrygtige Matrone Karen Pedersdatter, som døde den 31. October Anno 1702 udi hindis Alders 73 Aar, efter de hafde lefued tilsammen udi et kierligt Egteskab udi 22 Aar oc 14 Uger, oc uar af Gud i samme deris Egteskab uelsigned med ti Børn, 5 Sønner og 5 Døtre. Gud gifue dem en glædelig Opstandelse på den yderste Dag. Anno 1694.* - Gift 1647 med KAREN PEDERSDATTER (RIBER) (f. o. 1629 i Nyborg, død 31/10 1702 sst. – ”1702 d. 6 November Loed Hr. Borgemester PEDER SØRENSEN sin Sal. Moder, den Dydedle Matrone, KAREN PEDERSDATTERS Lig meget hæderligen bestedes til sit Hvilested i Vor Frue Kirke her i Staden om en Mandag, och blef Needsat i hans egen Muridt begravelse i dend danske Koer, og blef Ringet samme thid alle Klocher. Hendes Alder 72 Aar 5 Maaneder nogle Dage” - Skiftebrev 6/2 1703). - Hun var opkaldt efter faderens første hustru KAREN MADSDATTER. - Grundtaxten 1683, løbenummer 236, nævner ”**Karen Sl. Søren Thomasens en Gaard hun selv iboer.**”(Grund 100 rd., Bygning 650 rd.). - 4/7 1687 tinglyses skøde af 23/6 1687 fra **Niels** og **Bertel Sørensonner**, arvinger efter Sal. **Søren Thomasen**, til deres broder **Peder Sørensen** og hustru **Maren Nielsdatter** på såvel hus og land efter sælgernes Sl. broder, **Christen Sørensen**, i deres sl. faders gård, han selv iboede og fradøde, nu bebos af køber.(= Brandtaxationen 1791, nr. 249 (= nu Mellemgade 25) + nr. 250 (Mellemgade ud for Nygade) + nr. 271 = nu Nørregade 10).- 20/8 1688 tinglyses skøde af 24/2 1688 fra **Karen Pedersdatter** Sal. **Søren Thomsens** til

²² Kolding Bys Tingbog 18/10 1676, fol. 141. -

²³ ”Personallhistorisk Tidsskrift” 1. Række, IV, s. 257: ”Epitafier i Nyborg Kirke. Nr. 19.” - Svend Larsen, 1965: ”Studier over det fynske Rådsaristokrati i det syttende århundrede”, II, s. 274. Biografisk oplysning nr. 32. - Svend Jacobsen i ”Personallhistorisk Tidsskrift” 15. Række VI, 1972: ”Slægten Bojesens afstamning”, s. 162-63. - Bjørn Sommer i ”Slægt og Stavn”, 2. Årg. 2, 1982: ”Sønderjyder i Nyborg. 2. Afsnit.”, s. 4-5, nr. B 2. - Bjørn Sommer i ”Slægt og Stavn”, 1985:2: ”Nogle Koldingensiske skippere af navnet Dalbye i det syttende århundrede”, s. 15-21.- Carl Langholz, 1989: ”Anetavler for berømte danskere. I: Digtere og forfattere”, nr. 23: **Holger Drachmann (1846-1908)** Ane 209: ELSE TYGESDATTER (dbt. 2/7 1638 i Kolding, død 16/12 1686 i Nyborg) og 418: TYGE NIELSEN SUND (f. ca. 1600, død ca. 1645. Borger i Kolding. Gift 1636 med ANE 119: ANNE THOMASDATTER (F. ca. 1610, begr. 5/9 1654 i Kolding).

sønnen **Peder Sørensen** og døtrene **Anne**, Salig **Dorethe** og **Kirsten Sørensdøtre** på deres fædrene arv. – 20/12 1697 tinglyses skøde af 25/11 1697 fra Salig **Søren Thomesens** enke **Karen** på sin datters vegne, **Karen Sørensdatter**, hendes andel af arven efter hendes far i den gård, **Peder Sørensen** nu iboer, til sønnen, Rådmand **Peder Sørensen**. – 14/2 1704 tinglyses skøde af 24/1 1704 fra Overformynder og Handelsmand **Thomas Sørensen** og sin myndling, **Mette Kirstine Pedersdatter**, arvinger efter deres moder **Karen Pedersdatter**, til **Christen Kjeldsen**, Forpagter på Hesselagergård, på ejendommen (Brandtaxation 1791 nr. 26, 27 og 28) stødende mod vest op til **Peder Sørensens** våning og mod østen til **Bertel Sørensen** (nu Nørregade 11). – 10/8 1705 tinglyses skøde af 30/7 1705 fra **Christen Kjeldsen**, Forpagter på Hesselagergård, og hustru **Margrethe Christensdatter** tilbage til **Thomas Sørensen**. – Sl. Borgmester **Peder Sørensen**'s enke, **Marie Kirstine Borchfeld**, varslede 28/9 1739 skøde af 16/10 1739 til hendes svigersøn, Købmand og Handelsmand **Jens Lauritzen**, bestående af forhus til Nørregade 22 fag 2 etager, forhus til Mellemgade 17 fag 2 etager. – 11 børn: D

C 6 -C 11: Poul Hansen Dalbyes børn med Anne ... (B 2):

C 6. **KAREN POULSDATTER (DALBYE)** var først gift med handelsmand **JENS JENSEN AMMITSBØL** (begr. 30/6 1639), dernæst 2/8 1640 trolovet med **NIELS NIELSEN ROJFELD**. I første ægteskab var hun mor til en søn ”Vng **Jens Jensen Ammitsbøl**.”²⁴ Niels Nielsen fik også tilnavnet Ammitsbøl.²⁵ - **9/4 1656** (Tb., 65): ”**Mads Nielsen Dalby**, borger her sst, på **Karen Poulsdatter**, salig **Niels Nielsen Ammitsbøls** efterleverske her sst, hendes vegne fik tingsvidne, at for retten fremstod **Simon Andersen Dover**, borger her sst, med efterskrevne fuldmagt, **dateret Nyborg 8/3 1656**, af **Jens Jensen Ammitsbøl** til på hans vegne at give hans kære mor **Karen Poulsdatter** skøde, og efter samme fuldmagt solgte og skødte han fra **Jens Jensen Ammitsbøl** og hans arvinger og til **Karen Poulsdatter** og hendes arvinger det hus, beliggende her i Kolding i Vestergade på hjørnet i Studiumstræde, som salig **Søren Bjørnsen** tilforn tilhørte, og **Jens Jensen Ammitsbøl** ved dom for ejendom er tildømt.” – En søn: D 16.

C 7. **N. N. POULSDATTER** var gift med **HANS JOHANSEN**.²⁶

C 8. **PEDER POULSEN DALBYE** i Kolding. – **20/2 1650** (Tb., 37-38): ”ungkarl **Peder Poulsen Dalby** her sst solgte fra sig og sine arvinger og til **Niels Andersen Falkenbjerg** og hans kære hustru **Ellen Hansdatter** og deres arvinger hans efterskrevne hus, som er begreben 2 fag, som han af hans kære mor **Anne**, salig **Poul Dalbys** efterleverske, i hans patrimonium annammet har, beliggende i Kolding i Vestergade imellem **Jep Poulsen** slagters ejendom ved den nørre og salig **Søren Bjørnsen** hans ejendom ved den søndre side.” – ”ungkarl **Peder Poulsen Dalby** her sst fik tingsvidne, at **Niels Andersen Falkenbjerg**, borger her sst, kendtes for sig og hustru **Ellen Hansdatter** af ret vitterlig gæld skyldig at være **Peder Poulsen** og hans arvinger 80 sletdaler, og derfor pantsætter han ham hans hus i Vestergade, som han nylig af **Peder Poulsen** købt har.” – **13/3 1650** (Tb., 46): ”**Hans Mortensen**, borger her sst, afkald på **Anne salig Poul Dalbys** vegne af **Mads Nielsen Dalby**, borger her sst, på hendes søn **Peder Poulsen Dalby** hans vegne i hans egen nærværelse for hvis, han arveligt er tilfaldet efter hans salig far **Poul Hansen Dalby**, fordem borger her sst.” – **13/3 1650**: ”**Hans Markorsen**, borger her sst, på **Anne salig Poul Dalbys** efterleverske hendes vegne begærede og fik tingsvidne, at **Mads Nielsen Dalby**, borger her sst, på **Peder Poulsen Dalby** hans vegne gav hans mor **Anne**, salig **Poul Dalbys**, afkald og kvittering for al den arvepart, **Peder Poulsen** er arveligt tilfaldet efter hans far salig **Poul Hansen Dalby**, fordem borger her i Kolding, som **Mads Nielsen Dalby** har været værge for.” –

C 9. **HANS POULSEN DALBYE** i Kolding. – **22/6 1653** (Tb., 124): ”varselsmænd hjemlede, at de gav **Hans Poulsen Dalby** her sst varsel at svare **Otte Sørensen** på **Poul Pedersen Seest** her sst hans vegne.” –

C 10. **MAREN POULSDATTER (DALBYE)** i Kolding. – Gift med **CLAUS NIELSEN**, Danske og Tyske Skolemester i Kolding. – **23/2 1653** (Tb. 38-39): ”**Otte Sørensen**, prokurator her sst, med fuldmagt af **Niels Nielsen Ammitsbøl**, borger her sst, solgte fra **Niels Nielsen** hans hustru **Karen Poulsdatter** og deres arvinger og til **Claus Nielsen**, danske skolemester her sst, hans kære hustru **Maren Poulsdatter** og deres arvinger alt hvis, ham efter dom og indførsel var berettiget i den stykke øde byggested, liggende i Kolding i Vestergade imellem den ejendom, **Jens Pedersen** skibbygger forhen har tilhørt, og sognepræsten **mester Ankers** residenslade ved den nørre og **Hans Madsen** slagters ejendom og **Kattesund** ved den søndre side, den jord, som hører til **mester Ankers** residens, ved den østre og adelgaden ved den vestre side.** ”**Otte Sørensen**, prokurator her sst, med fuldmagt af **Niels Nielsen Ammitsbøl**, fordem borger her sst, solgte og skødte fra **Niels Nielsen** hans hustru **Karen Poulsdatter**

²⁴. Skifte efter Jens Jensen Ammitsbøl 1639 27/9 (Kolding Bys originale Skiftedebrev, nr. 1. Poul Hansen Dalbye er formynder for den unge Jens Jensen Ammitsbøl. Laugsværge for enken Karen Poulsdatter er borger i Kolding Mikkel Hansen, hvem Frovin Jørgensen bar viet et ærligt kapitel i ”Hanssønnerne”).

²⁵ Frovin Jørgensen, 1972: ”Hanssønnerne”, s. 38-39. Dog har han ikke observeret, at karen Poulsdatter var gift med både Jens Jensen og Niels Nielsen Ammitsbøl.

²⁶ Frovin Jørgensen, 1972: ”Hanssønnerne”, s. 38-39.

og deres arvinger og til **Claus Nielsen**, skoleholder her sst, hans kære hustru **Maren Poulsdatter** og deres arvinger efterskrevne kálhave liggende vesten for Kolding.”-

C 11. N. N. POULSDATTER (DALBYE). –

C 12-C 13: Niels Dalbyes børn med N. N. (B 3):

C 12. MADS NIELSEN DALBYE – også kaldet MADS NIELSEN OUTTSEN i Kolding (ca. 1605-1676, begr. 24/9 i Kolding).²⁷ – Ejede 4/2 1641 en kreyert på 18 lester. – 1655 optrådte han som fuldmægtig for SØREN THOMSEN i Nyborg på dennes søsterdatter **Else Thygesdatters** vegne ved skiftet efter **Anne Thomasdatter**. – 17/1 1666 (Tb., 3): ”**Ude Bertelsen**, borger her sst, på **Mads Nielsen Dalby**, borger her sst, hans vegne havde til 20/12 sidst forleden ladet i rette kalde efter en landstings varsels seddel, dateret **Viborg 8/11 1665**, alle afgangne **Niels Bertelsen**, forrige byfoged i Kolding, hans arvinger og kreditorer for dom, indførsel og tilbud. desuden hjemlede varselsmænd, at de gav afgangne **Niels Bertelsen** byfogeds efterladte hustru **Karen Mikkelsdatter** med hendes nu havende mand **Jens Pedersen Saxe**, borger her sst, varsel imod doms forhvervelse anlangende den gård i Lusbygade, som den salig mand forhen har tilhørt, hvorefter **Ude Bertelsen** i rette lagde et pantebrev, dateret bytinget **19/2 1634**, lydende på 200 sletdaler, som **Niels Bertelsen** byfoged har været skyldig til **hr Niels Olufsen** i Lejrskov af det ejendoms køb han ham afkøbt har, har han igen pantsat til bemeldte **hr Niels Olufsen** samme ejendom, liggende her i Kolding i Lusbygade, imellem salig **Anders Saxesens** ejendom ved den østre og **Jens Hansens** ejendom ved den vestre side. på bemeldte pantebrev findes skrevet, dette pantebrev er udsat over skifte efter salig **hr Peder Iversen** i Egtved til **Mette, salig Niels Poulsens**, i hendes gælds betaling for 151 sletdaler, dateret **Kolding 20/2 1661**, **Christian Jensen Munk** egen hånd. **Anker Sørensen** eccles Kolding. på **mons Petersens** vegne fuldmægtig Baldser Nielsen. herhos i rette lagde **Ude Bertelsen** et tilbudsvidne her af bytinget **13/3 1661**, hvilket i meningen indeholder, at **Christian Jensen Munk** af Hjelmstrup på sine egne, **Baldser Nielsen** rådmænd her sst på salig **hr Peder Iversen** af Egtved hans efterladte børns vegne og **Peder Hansen Helt**, borger her sst, på **Mette Udsdatters** vegne tilbød salig **Niels Bertelsens** efterladte hustru og arvinger berørte pantsatte ejendom til indfrielse, og satte **Ude Bertelsen** i rette og forment, den pantsatte gård bør at være **Mads Nielsen** følgagtig for ejendom. da efter forberørte lejlighed vidste byfogden derfor ej rettere at kende, end **Mads Nielsen Dalby** jo på sin hustru **Mette salig Niels Poulsens** vegne bør at have sin betaling i forberørte gård.” – Gift første gang med (C 1) MAREN THOMASDATTER (DALBYE) (ca. 1600-1659, begr. 19/4 i Kolding). Barn: D 1. – Gift anden gang 16/5 1661 i Kolding Nicolai Kirke med METTE UDSDATTER (2 børn: D 17 – D 18), der var gift første gang med Kirkevæрге og Præstens Medhjælper ved Sct. Nicolai Kirke HANS HANSEN MOURIDSEN (ca. 1609-1650, begr. 2/7 i Kolding) og gift anden gang 13/11 1651 med NIELS POULSEN i Kolding (ca. 1620-1658, begr. 3/3 i Kolding). – Børn: D 1, D 17 og D 18. -

C 13. HANS NIELSEN DALBYE i Kolding. Skipper. Ejer 1641 4/2 en skude på 10 lester. - 29/3 1654 (Tb., 63): ”efterskrevne vurderingsmænd kundgjorde, at de med byfogden havde vurderet en liden kálhave, beliggende vesten Kolding, som tilforn har tilhørt **Hans Nielsen Dalby**, forrige borger her sst, og da havde de vurderet den for 16 sletdaler.” – Barn: D 19.

D 1: Maren Thomasdatter (Dalbyes) (C 1) barn med Mads Nielsen Dalbye i Kolding (C 12):

D 1. BARBARA MADSDATTER DALBYE (døbt 3/1 1636, begr. 29/3 1659 i Kolding). - Gift 13/10 1653 i Kolding Nicolai Kirke med Hosekræmmer i Kolding SØREN PEDERSEN. – Han gift anden gang 30/12 1660 med KAREN HANSDATTER i **Dorthe Sl. Peder Udsens** hus. – 2 børn: E 1 og E 2.

D 2-D 3: Anne Thomasdatters børn med Tyge Nielsen Sund i Kolding (C 3):

D 2. ELSE THYGESDATTER (døbt 2/7 1638 i Kolding, død 16/12 1685 i Nyborg, begr. 13/1 1686 på Vor Frue Kirkegård. ”*Haffde 4 Klokker.*”). 1655 20/10 og 6/12 er hun hos sin morbroder **Søren Thomsen** i Nyborg. Hun bliver gift med Rådmand og Overformyndet i Nyborg POUL NIELSEN (f. ca. 1630, begr. 19/2 1686 ”*paa Vor Frue Kirkegaard ved den Øster Side af Kirken.*”). – Synsforretning Nyborg Købstad 6/5 1686, fol. 414. Boet insolvent). – Overformyndet 10/2 1665-1670, Fattigforstander 1670, Rådmand i Nyborg ved Kgl. Bevilling af 29/12 1670. – 19/2 1676 frasagde han sig købmandslavet, da han herefter ikke ville bruge nogen handel. – 1683 ejede han gården, brandtaxation 1791 nr. 232, nuværende Mellemgade 8, som Tolder i Nyborg **Rasmus Poulsen (Boesen)** 31/5 1723 skødede til Rådmand **Anders Larsen**. – 9 børn: E 3- E 11.

D 3. KIRSTEN THYGESDATTER (døbt 27/9 1640, død før 1655). -

D 4: Hans Thomsen Dalbyes og Karen Hansdatters barn i Kolding (C 4):

²⁷ Mads Nielsen Dalbys børn nævnes i Kolding Bys Tingbog 25/4 1666 (Tingbogen, 36) og 9/4 1679 (Tingbogen, 28-29).

D 4. BODIL HANSDATTER DALBYE (døbt 13/2 1642).

D 5 –D 15: Søren Thomsen Koldings børn i Nyborg med Karen Pedersdatter (C 5):

D 5. PEDER SØRENSEN (døbt 4/8 1648, død 1723, begr. 28/12 ”udi Vor Frue Kirche udi hans egen oben Begravelse. Blef ringet med alle Klocherne”). **Anna (Lauridsdatter) Niels Jensen (Riber)s** bar barnet. Faddere: Borgmester **Peder Nielsen (Arendrup)**, Rådmand **Bertel Hansen**, Slotsfoged **Niels Bertramsen, Mette (Clausdatter Walter) Knud Bjørnsens, Anna Jacob Lerches**. - Rådmand og Borgmester i Nyborg. – **Epitafietekst** i Nyborg Kirke: ”I Iordenss Mørche Vraa og Needen af dets Boelig/nu hviler Sødellig fra Modgangs Anstød Roelig/ Dend Ædle og Welwiise Mand/ PEDER SØFFRENSØN/ Som var Raadmand her i Nyborg paa 10 Aar og Bor=gemester vdi 25 Aar Fattiges Forstander i 19 Aar /og vdi ald den Tiid Fornemme Negotiantz. Barnføed Her/ i Staden, og Der i Herren Salig Hensof dend 20/ Decembr: 1723 i Hans Alders 76 Aar, Med sine Tven/de og Kiære Fornemme Hæderbaarne Hvstrver, Den Første/ MAREN NIELSDAATTER/ Barnføed her Sammestæds og Ved Døden Afgangen/ Aar 1695 dend 3 May I sit Alders 30 Aar Efter at De/ Hafde Lefvet tilsammen vdi et Kierligt Egteskab vdi/ 13 Aar og der vdi Veret Velsignet Med 7 Børn/ 3 Sønner og 4 Døttre. Dend Anden/ MARIA KIRSTINA BORCHENFELD/ Barnføed udi Medelfart og Her ved Døden Afgan/gen Uden Lifsarfvinger Aar 17.. I Hindes Alders/ .. Aar Efter At hun hafde Lefvet udi et Kierligt Egte/skab Med dend Salig Mand: 21 Aar og Efter/ Hans Død vdi Enckestanden .. Aar./ Gud Som Paa Jorden Hen Dem Samlede i Naade/ og Schuler Deris Æren i Graffuen Vden Waade/ Hand hisset Samle Dem i Ævig Fryd og Fred/ Og Krone DenemMed, af Naade Salighed.” - Gift første gang med MAREN NIELSDATTER(ca. 1666-3/5 1696. – Skifte 4/4 1698 Nyborg Købstad, fol. 408). - Gift anden gang 7/11 1702 i Holckenhavns Kirke i Vindinge med MARIE KIRSTINE BORCHENFELD, Kammerpige på Holckenhavn (død 1750). –

D 6. THOMAS SØRENSEN (døbt 22/8 1649, død 1707, begr. 8/6 ”her i Vor Frue Kirche idend danske Coer ved dend Vester Ende. Ringet alle Klocher”). Faddere: **Maren Hr. Nielses, Pernille (Ottosdatter Langemach) Jens Madsen (Rosenbergs), Lambert Jensen, Niels Boesen, Jacob Andersen Schulmeister**. - Købmand og Overformynder i Nyborg.- 4/2 1704 tinglyses skøde af 24/1 1704 på ejendommen, nuværende **Nørregade 11**, fra Overformynder og Handelsmand **Thomas Sørensen** og sin myndling **Mette Kirstine** til **Christen Kjeldsen**. 10/8 1705 tinglyses skøde af 30/7 1705 fra **Christen Kjeldsen**, Forpagter på Hesselagergård og hustru **Margrethe Christensdatter** til Handelsmand og Overformynder **Thomas Sørensen** på samme gård. - Gift første gang med METTE HENRIKSDATTER (begr. 5/3 1700 i Nyborg Frue Kirke ”i det danske Khor ved den Vester Side og dend Synder Side ved ... Blef ringet alle Klockerne”). - Gift anden gang med GYDE HANSDATTER WITH (20/12 1673-12/3 1731), som anden gang blev gift med enkemand og Tolder og Kammerråd i Nyborg RASMUS POULSEN BOESEN (f. 1668 i Svendborg, død 1757 i Nyborg). Tolderen var gift første gang 11/10 1699 i Nyborg Kirke med KAREN HANSDATTER VIBORG (1684-1706, begr. 23/7 i ”**Hans Holmboes Begravelse**” i Nyborg Kirke). –

D 7. SØREN SØRENSEN (døbt 19/1 1651, død før 1670). Faddere: **Anna (Jensdatter) Frederick Jespersens, Elsebeth (Andersdatter Scheffer)** Magister **Madses**, Rådmand **Niels Jensen (Riber), Peder Jacobsen Skriver** på Ellensborg. –

D 8. KIRSTEN SØRENSDATTER, - måske skrivefejl for CHRISTEN SØRENSEN (døbt 9/4 1652). Faddere: Hr. **Hans Boesen, Anders Pedersen, Karen Wandal, Birthe**, **Sidsel Jacobsdatter**. – Christen Sørensen nævnes i skiftet efter faderen 1670 på denne plads i brødrenes søskenderække. –

D 9. ANNE SØRENSDATTER (døbt 16/5 1654, død 1699, begr. 21/7 ”ved en meget hæderlig ligbegængelse, Nedsat i Hr. Borgemester Peder Søfrensens Begravelse i dend danske Korr, Indtil hand sig sin Egen Begravelse der sammesteds ferdig, og blef ringet alle Klocher”). Faddere: **Mette (Clausdatter Walter) Knud Bjørnsens**, Hr. **Clausens** hustru, Rådmand **Jens Madsen (Rosenberg)**, Slotsfoged **Niels Michelsen, Maren Pedersdatter**. – Gift 15/5 1680 med toldinspektør i Nyborg JØRGEN THOMSEN BRUUN (f. 5/9 1651 i København, død 15/6 1733 i Nyborg).²⁸ – ”Noget efter hans 16 Aar fik han Tieneste hos Stor Kanzler **Griffenfelt**, efter hvis Fald han blev Proviant-skriver paa den Kongl. Fregatte **Elephanten**. 1679 d. 13 Sept. blev han beskikket til Told Controlleur i Nyborg. 1680 d. 15 Maii givtede han sig førstegang med **Anna Sørensen**, en Datter af Raadmand **Søren Thommesen** i Nyborg; efter 20 Aars Egteskab døde hun, og han givtede sig anden Gang 18 Dec. 1699 med en Datter af Sognepræst til Vindinge i fyen **Peder (Siegfredsen) Friis**, Jomfrue **Anne Margrethe Friis**, som overlevede hans Død, der indtraf d. 16 Juni 1733, og hun døde d. 24 Januar 1745. Fra 4 Sept. 1702 var **Jørgen Bruun** tillige Told inspecteur.” – Han gift anden gang med ANNE MARGRETHE PEDERSDATTER FRIIS af Vindinge Præstegård (død 24/1 1745). Datter af Sognepræst i Vindinge Hr. **Peder Siegfredsen Friis** og hustru **Maren Hansdatter Friis** af Vindinge Præstegård. –

D 10. KAREN SØRENSDATTER (døbt 5/9 1655, begr. 12/12 1712 i Nyborg Kirke ”i den store Gang lige for Prædikestolen. Ringet alle Klockerne”). Faddere: **Anne Zonesdatter, Susanne (Bacher) Laurs Jørgensens, Jørgen Andersens** hustru, Hr.

²⁸ ”De Bruuners Stamtavle og Slægtsregister Efter Konferensraad I. C. Ryges Haandskrift” udgivet ved H. P. G. K. Bruun

Lauritz Andersen Koltrup, Laurs Nielsen i Rådhusporten. - Gift med købmand i Nyborg LAURIDS OTTOSEN (begr. 23/2 1722 i Nyborg Frue Kirke ”i den store Gang lige for Prædikestolen. Blev ringet med alle Klockerne.”), som blev gift anden gang med MAREN HANSDATTER WITH (død 1751 i Nyborg). –

D 11. NIELS SØRENSEN (døbt 21/10 1656 – Navnet nævnes ikke, død før 1703). – 4/7 1687 nævnes han før broderen **Bertel Sørensen**. –

D 12. BERTEL SØRENSEN (døbt 9/6 1658, død 1728). **Karen Anders Pedersens** bar. Faddere: **Elsebeth Hr. Hanses, Christopher Christophersen Schulmester, Mads Knudsen**. - Ejer af Nyborg Slotsmølle. –

D 13. DORTHE SØRENSDATTER (døbt 18/7 1660, Skifte 11/9 1688 Nyborg Købstad, fol. 95). Faddere: **Anne Zonesdatter, Sille Jonasdatter, Maren Jørgensdatter, Mette (Clausdatter Walter) Laurs Jørgensens, Terkel Pedersen**. – Ved sit ægteskab blev hun stedmoder til **Maren Hansdatter With** (død 1751 i Nyborg) sin tidligere svogers hustru, samt til **Gyde Hansdatter With** (20712 1673-12/3 1731), som ca. år 1700 ægtede hendes bror THOMAS SØRENSEN. - Gift første gang med Rådmand i Nyborg HANS WITH (død 27/5 1685), enkemand efter første ægteskab med KIRSTINE LAMBERTSDATTER (5/10 1640-1682. – Skifte 15/5 1682 Nyborg Købstad fol. 265), datter af Rådmand **Lambert Jensen (Trellund)** i Nyborg og hustru **Maren Christensdatter**. - Gift anden gang med købmand i Nyborg PEDER JENSEN, kaldet WITH (død 1695. – Skifte 27/6 1695 Nyborg købstad, fol. 105). –

D 14. KIRSTEN SØRENSDATTER (døbt 24/4 1663). **Dorthe Poulsdatter Zone Pedersens** bar barnet. Faddere: **Jens Poulsen Skrifer** på Koldinghus, **Bjørn Knudsen, Niels Thomsen, Maria Rasmus Andersens**. – 3/7 1703 tinglystes på Nyborg Byting skøde af 30/6 1703 fra **Gregorius Pedersen**, Handelsmand i Korsør, og hustru **Kirsten Sørensdatter**, arvet efter salig **Karen Pedersdatter** salig **Søren Thomasens**, til Skipper **Hans Nielsen**, på en ejendom (nuv. Vestervoldgade 39=Brandtaxationen 1791, nr. 149 og Grudtaxten 1683, nr. 130), bestående af Forhus 1 etage med port strækkende sig mod øst op til Sal. **Margrethe Hans Bertelsens** arvingers ejendom, som nu beboes af **Laurs Johansen Klamp**, og mod vest op til Skipper **Anders Michelsens** iboende våning. - - Gift med købmand i Korsør GREGORIUS PEDERSEN. -

D 15. CHRISTEN SØRENSEN (var død barnløs før 4/7 1687). – Måske = D 8. -

D 16: Karen Madsdatter Dalbyes søn med Jens Jensen Ammitzbøl (C 6):

D 16. Unge JENS JENSEN AMMITZBØL. – Var i Nyborg 8/3 1653. - **16/3 1653** (Tb., 58): ”**Mads Nielsen Dalby**, borger her sst, på **Jens Jensen Ammidbøls** vegne, han er værge for, til 4.ting lovbød efterskrevne gårde, nemlig salig Niels Nielsens gård, item salig **Mikkel Jensens, Poul Dalbys, Søren Sørensen** og **Peder Sørensen** skrædders gårde her sst, om der var nogen, som dem ville leje og købe for pendinge.” – **11/4 1655** (Tb., 43): ”**Mads Nielsen Dalby**, borger her sst, fik tingsvidne, at **Jens Jensen Ammidbøl**, den unge, gav Mads Nielsen og hans arvinger afkald for alt hvis, han til denne dag har haft under hænder og været værge for for **Jens Jensen Ammidbøl**, som var for hans tilfaldne patrimonium.” – **16/1 1656** (Tb., 7): ”**Simon Andersen Dover**, prokurator her sst, på **ung Jens Jensen Ammidbøls** vegne med opsættelse her af tinget **21/11** sidst forleden havde ladet i rette kalde efterskrevne **Hans Dalby, Barbara Poulsdatters** værge, **Hans Madsen** slagter salig **Søren Bjørnsens** børns værge, nemlig **Jens Sørensen, Laurids Sørensen** og **Inger Sørensdatter, Oluf Ottesen** salig **Peder Skrædders** børns værge **Elisabeth Pedersdatter, Peder Jepsen Kyd** salig **Mikkel Hansens** børns værge, nemlig **Dorte Mikkelsdatter** og **Maren Mikkelsdatter, David Schrøder**, belangende hvis pant, **Jens Jensen** har i enhver at forskrevne afgangne deres ejendomme med dets resterende rente. dernæst fremlagdes efterskrevne landstings varsels seddel, dateret 10/10 1655 at være stævnet alle salig **Anne, Poul Dalbys**, salig **Niels Nielsen Ammidbøls**, salig **Søren Bjørnsens** og salig **Mikkel Hansens** kreditorer og arvinger for vidner og vurdering, ung Jens Jensen agter at lade forhverve. dernæst fremlagdes efterskrevne indlæg, et eftersom **ung Jens Jensen Ammidbøl**, barnfødt i Kolding, har **Søren Bjørnsens** ejendom i pant for 200 sletdaler med 2 1/2 års resterende rente, og ejendommen ganske forfalder, hvorfor han formener samme ejendom bør **Jens Jensen Ammidbøl** for sin vurdering at tildømmes for ejendom, om han ikke inden 2 måneders forløb bliver udløst, og da vidste byfogden ikke anderledes herpå at kende, end forskrevne ejendom jo med rette bør at være **Jens Jensen Ammidbøl** følgagtig for sin vurdering, om det ham ikke inden 2 måneders fraløses.” -

D 17 – D 18: Mads Nielsen Dalbyes/Outssens børn med Mette Udsdatter (C 12):

D 17. KIRSTEN MADSDATTER DALBYE (døbt 7/4 1639). – Gift første gang med SØREN UDSEN. (2 børn). - Gift anden gang med Borger og Rådmand i Kolding IVER PEDERSEN SKEEL. – Han gift anden gang med MAREN IVERSDATTER. - **9/4 1684** (Tb., 64): ”**Iver Pedersen Skeel**, rådmand borger og handelsmand her sst, fik tingsvidne, at han lod læse og påskrive **Niels Madsen Dalby**, borger og skipper her sst, hans kvittering til **Iver Skeel** på rede penge 318 sletdaler, som er **Niels Madsens** salig søsterdatter **Magdalene Sørensdatters** arvepart efter hendes far salig **Søren Udsen** hende er tilfaldet, som **Niels Madsen, Maren Sørensdatters** morbror og forordnede værge, på hendes

vegne af hendes stedfar **Iver Skeel** har annammet. item en kvittering af **Knud Hansen Brun**, indvåner og skipper i Fredericia, udgivet **18/1 1682** på 318 sletdaler, hans hustru **Maren Sørensdatters** fædrene arvepart efter hendes far salig **Søren Udsen** hun tilfaldet er, han af hendes stedfar **Iver Skeel** i rede penge har annammet. så og i rette lagde **Iver Skeel** en kvittering af **Knud Brun** udgivet for hans hustru **Maren Sørensdatters** mødrene arvepart efter hendes mor salig **Kirsten Madsdatter**, **Iver Skeels**, penge 111 sletdaler. item i rette lagde **Iver Skeel** en kvittering af hans anden steddatter **Magdalene Sørensdatters** mand **Markors Laugesen**, skipper og borger her sst, på hans hustrus arvepart efter hendes salig mor **Kirsten Madsdatter**, penge 111 sletdaler, hvorefter **Niels Madsen** gav **Iver Skeel** hans kære svoger hans kære hustru **Maren Iversdatter** og deres arvinger afkald, først på egne vegne, som væрге for **Magdalene Sørensdatter** hans søsterdatter, hendes vegne for hendes fædrene arv, dernæst for **Knud Hansen Bruns** hustrus fædrene og mødrene arv samt **Magnus Laugesens** hustru **Magdalene Sørensdatters** mødrene arv.” –

D 18. NIELS MADSEN DALBYE i Kolding (døbt 2/3 1643). – Borger og Handelsmand. - **25/4 1666** (Tb., 36): ”**Hans Hansen Mouridsen**, borger og handelsmand her sst, på **Mads Nielsen Dalby**, borger her sst, hans vegne fik tingsvidne, at ungkarl **Niels Madsen** her sst, efter at eden fuldkommen for ham blev oplæst, vidnede, at han på hans far fornævnte **Mads Nielsens** vegne var hos **Knud Madsen kræmmer** i hans hus, imidlertid han boede i Horsens, og affordrede ham de penge, han til hans far skyldig var efter **salig Niels Poulsens** regnskabsbog, da svarede Knud Kræmmer, at han med det første ville komme til Kolding og gøre rigtighed. endnu bekræftede Niels Madsen, at han siden i Fredericia krævede **Vendel, Knud Kræmmers**, samme penge i hendes mands fraværelse hvortil hun svarede, at når hendes mand kom hjem, skulle han betale dem, item havde han 3.gang krævet Knud Kræmmer for samme penge og leveret ham regnskab og udtog af salig Niels Poulsens bog på 42 sletdaler, Knud Kræmmer straks efterså og svarede, at når **Sonne Pedersens** skude kom fra Lübeck, agtede han sig til Kolding til, samme tid lovede han fornævnte gæld at betale. **Niels Ludvigsen** af Fredericia på Vendel Knud Kræmmers vegne adspurgte **Niels Madsen**, om bemeldte Knud Kræmmer ikke talte om en håndskrift, som på samme penge skulle være og begærede den at se, hvortil han svarede og med opholdt fingre og ed benægtede, at Knud Kræmmer ikke nogen sinde æskede nogen håndskrift.” – **9/4 1679** (Tb., 28-29): ”**Niels Madsen**, borger her sst, lod læse og påskrive en kontrakt og forening imellem **Mette, salig Mads Outtesens**, og hendes medarvinger, og efter dens indhold tog han **Hans Mouridsen** i hånd på deres og hans vegne, så og for hans konefar var hendes bror **Hans Nielsen** gav hende afkald, så og efter håndtagelse gav Hans Mouridsen rådmand på hans mor Mette salig Mads Outtesens vegne **Niels Madsen** skøde på den gård, hun nu ibor, og en kålhav liggende ved Svidegade.** **Hans Hansen Mouridsen**, rådmand her sst, på sin mor **Mette Udsdatter**, salig **Mads Nielsen Dalbys** efterleverske, hendes vegne fik tingsvidne, at Niels Madsen, borger og handelsmand her sst, på sine egne samt **Iver Pedersen Skeel** rådmand hans hustru **Kirsten Madsdatter** hendes vegne, item på **Tomas Sørensen** og **Rasmus Buchholts** hustru **Anne Sørensdatter** deres vegne med imellem dem oprettede efterskrevne kontrakt forening og fuldmagt, at **8/4 1679** er oprettet en venlig kontrakt imellem Mette Udsdatter, salig Mads Nielsen Dalbys efterleverske her i Kolding, i hendes kære søn Hans Hansen, rådmand her sst, hans nærværelse på den ene og hendes salig mands efterladte børn på den anden side, nemlig Niels Madsen på sine egne, Iver Pedersen Skeel rådmand på sin hustru Kirsten Madsdatters vegne og den salig mands datter afgangne **Barbara Madsdatter**, **Søren Pedersen Hosekræmmers** hustru, deres børn **Tomas Sørensen** på sine egne og **Rasmus Buchholt** på sin hustru **Anne Sørensdatters** vegne på den anden side, anlangende hvis, de arveligt kunne tilfalde efter deres fornævnte salig far og oldefar **Mads Nielsen Dalby**, hvilke arveparter **Mette Udsdatter** har dem kontenteret, så de lover at holde hende kravsløs for al ydermere tiltale for samme arvepart efter deres salig far og oldefar **Mads Nielsen Dalby**, såvel efter deres salig mor og oldemor **Maren Tomasdatter**, hvorefter Niels Madsen gav sin kære svoger Hans Hansen Mouridsen på sin mors vegne afkald og kvittering for ovennævnte arvepart. end ydermere gav Niels Madsen på sin kære hustru **Anne Nielsdatters** vegne hans kære svoger **Hans Hansen Mouridsen** på hans kære mor **Mette Udsdatters** vegne afkald for al den arv, hans hustru efter hendes salig far **Niels Poulsen**, fordum borger og handelsmand her sst, og hendes bror salig **Hans Nielsen** arveligt kunne være tilfaldet, og Niels Madsen lovede for sig sin hustru og deres arvinger at holde sin kære mor Mette Udsdatter kvit og fri for al ydermere krav.** **Niels Madsen**, borger og handelsmand her sst fik tingsvidne, at **Hans Hansen Mouridsen**, rådmand her sst, tog **Niels Madsen** i hånd og på sin kære mor **Mette Udsdatter**, salig **Mads Nielsen Dalbys** efterleverske, hendes vegne som lovvæрге solgte og skødte fra hans kære mor og hendes arvinger og til **Niels Madsen** hans hustru **Anne Nielsdatter** og deres arvinger en hendes ejendom, som hun nu selv ibor, med to boder, liggende her i Kolding på Nørregade imellem Hans Mouridsen rådmands gård, som tilforn har tilhørt borgmester salig Søren Skrifer ved den vestre og fornævnte to boder, som Niels Madsen nu ibor, og Mette Udsdatter nu tilhører, ved den østre side, adalgaden ved den søndre og slottets forte og frihed ved den nørre ende, item efterskrevne kålhav liggende vesten Kolding.” – Gift 22/11 1674 i Kolding Sct. Nicolai Kirke med ANNE NIELSDATTER, datter af Borger og Handelsmand i Kolding **Niels Poulsen** og hustru N. N (død senest 1651). – De voksede op som stedsøskende.

D 19: Hans Nielsen Dalbys datter med N. N. (C 13) :

D 19. BARBARA HANSDATTER DALBYE (døbt 12/12 1638). -

E 1 – E 2: Barbara Madsdatter Dalbys børn med Søren Pedersen Hosekræmmer i kolding (D 1):

E 1. THOMAS SØRENSEN.

E 2. ANNE SØRENSDATTER. – Gift 15/9 1676 i Kolding Sct. Nicolai kirke med RASMUS JACOBSEN BUCHHOLTZ i Kolding. – Han gift første gang med ANNE NIELSDATTER (ca. 1640-1675, begr. 22/8 i Kolding). -

E 3 – E 11: Else Thygesdatters børn med Poul Nielsen i Nyborg:

E 3. NIELS POULSEN (døbt 22/12 1665, begr. 12/6 1666 i Nyborg Vor Frue Kirke). Ellen Christensdatter Magister Hans Mules bar. Faddere: Christopher Boldt, Christen Pedersen, Margrethe Poul Corneliussens, Hans Witt. –

E 4. SØREN THOMSEN POULSEN²⁹ (døbt 8/9 1667). Karen Wandals bar. Faddere: Borgmester Lauritz Jørgensen, Søren Thomsen Rådmand, Jacobus Apotecker i Odense, Elsebeth Præsidentens. –³⁰

E 5. METTE POULSDATTER (Tvilling. – døbt 20/9 1668). Mette Borgmester Lauritz Jørgensens bar. Faddere: Bjørn Knudsen, Niels Thomsen på Lykkesholm, Kirstina Tønne Madsens. – Lever i 1686. –

E 6. ANNE POULSDATTER (Tvilling. – døbt 20/9 1668, begr. 7/7 1669 ”og blev lagt i den store Gang i Kirken. Alle Klokker.”). Karen Søren Thomsens bar. Faddere: Jens Grubbe, Cornelius Rask, Cathrina Søren Sørensens. –

E 7. NIELS JENSEN POULSEN (døbt 12/12 1669). Engel Ove Madsens i Hagendrup bar. Faddere: Hr. Jørgen i Herrested, Zone Pedersen i Kolding, Bodil Peder Ibsens. – Lever i 1686. –

E 8. DORTHE POULSDATTER (begr. 15/9 1675 ”i Vor frue Kirkegaard Vesten for den Norder Kirkegaard. – 4 Klokker.”). –

E 9. THYGE POULSEN (Tvilling. – døbt 7/2 1672). Sidsel Bjørn Knudsens bar. Faddere: Borgmester Tønne Madsen, Rudolph Møller, Helvig Thomas Købkes. – Lever i 1686. –

E 10. BIRGITTE POULSDATTER (Tvilling. – døbt 7/2 1672, død før 1686). Kirsten Hans Wittes bar. Faddere: Hr. Peder Lauridsen Bundgaard Medtjener her i staden, Peder Sørensen, Lisbeth Mads Hansen Byskrivers. –

E 11. JANNICK POULSEN (døbt 11/4 1675). Velbårne Birgitte Juel Major Rantzaus bar. Faddere: Mester Simon Brun Feltskær, Jens Gregersen, Hans Olufsen, Karen Rudolph Møllers. – Lever i 1686. -

E 3 – E 4: Kirsten Madsdatter Dalbyes børn med Søren Udsen i Kolding (D 6):

E 3. MAGDALENE SØRENSDATTER UDSEN (død før 9/4 1684 – Tb. 64). – Gift 23/2 1683 i Kolding Sct. Nicolai Kirke med MARCUS LAUGESSEN i Kolding. -

E 4. MAREN SØRENSDATTER UDSEN. – Gift 26/11 1680 i Kolding Nicolai Kirke med KNUD HANSEN BRUN. – Skipper i Fredericia.

²⁹ Søren Thomsen Poulsen er ikke, som tidligere antaget af F. Crone, den samme som SØREN POULSEN LEMMING (død 7/11 1736 i Nyborg, begr. i Nyborg Kirke. – Skifte Nyborg Byfoged 7/11 1736, fol. 138a+b-139). – Købmand og Transportforvalter i Nyborg (Se ved Ane 660-661). -

³⁰ 1681 d. 15/5 blev Søren Thomsen Klokker begravet i Vor Frue Kirkegård ved den Østre Rist ved sin Moder. 4 Klokker (Nyborg Kirkebog). – 1678 23/1 blev Søren Thomsen Klokkers moder ved navn Anne Rasmusdatter begravet i Vor Frue Kirkegård, sønden for den østre kirkerist. Haffde 4 Klokker. -